

Η αυξημένη ενασχόληση με την φακέλια έχει οδηγήσει στην αναζήτηση κατάλληλων ζιζανιοκτόνων

Автор(и): ас. д-р Мария Петрова, ИРГР Садово

Дата: 08.09.2020 Брой: 9/2020

Η Φακέλια (*Phacelia tanacetifolia* Benth.) είναι ένα μονοετές ποώδες, μελιφόρο φυτό από την οικογένεια Hydrophilaceae. Έχει απλά ή διακλαδισμένα στελέχη, τα οποία είναι γυμνά ή τριχωτά, φτάνοντας σε ύψος από 20 έως 80 cm. Τα φύλλα της είναι εναλλάξ, συνήθως από απλά έως διπλά πτερωτά. Τα άνθη είναι άβολα ή σε κοντά μίσχους, διατεταγμένα σε σκορπιοειδή μονοχάσιο. Το κάλυκα αποτελείται από 5 έως 8 σέπαλα, συγκολλημένα στη βάση, χωρίς προσαρτήματα μεταξύ των λοβών, πυκνά τριχωτά. Η στεφάνη είναι δισκοειδής έως καμπανοειδής, με επικαλυπτόμενους λοβούς. Οι στήμονες είναι μακρύτεροι από τη στεφάνη και φέρουν προσαρτήματα στη βάση. Ο καρπός είναι μια δίκοκκη κάψα με δύο έως τέσσερις σπόρους. Το κέντρο

προέλευσης της φακέλιας είναι η Βόρεια Αμερική, αλλά καλλιεργείται ευρέως στην Ευρώπη και την Ασία. Στην Ελλάδα καλλιεργείται σε πολύ περιορισμένες εκτάσεις (Yordanov, 1982; Bizhev et al., 2003).

Τα τελευταία χρόνια, το ενδιαφέρον για τη φακέλια έχει αυξηθεί, γεγονός που ώθησε στην αναζήτηση κατάλληλων ζιζανιοκτόνων που θα είχαν ευεργετική επίδραση στην απόδοση σπόρων της φακέλιας.

Τον Απρίλιο του 2018, μια δοκιμή αγρού με μια προσφορά φακέλιας (B8E0166), βουλγαρικής προέλευσης, καθιερώθηκε στο πειραματικό πεδίο του IPGR στο Sadovo. Η δοκιμή δημιουργήθηκε σε δύο τυχαίοποιημένες επαναλήψεις, σε συνολική έκταση 10 m², με απόσταση μεταξύ σειρών 12 cm και ποσοστό σποράς 1 kg/ στρέμμα. Δεν εφαρμόστηκαν χημικά ζιζανιοκτόνα στο έδαφος πριν ή μετά τη σπορά της καλλιέργειας. Τρία ζιζανιοκτόνα δοκιμάστηκαν σε μία εφαρμογή (όπως συνιστάται από τον κατασκευαστή) – Sirtaki SC, Select Super 120 EC και Bismarck SC, σε ποσοστό 6 ml ζιζανιοκτόνου διαλυμένα σε 6 λίτρα νερό. Η καλλιέργεια υποβλήθηκε σε επεξεργασία όταν τα φυτά έφτασαν σε ύψος 10 cm, πριν από το στάδιο του μπουμπούκιασματος. Πραγματοποιήθηκε οπτική αξιολόγηση της καλλιέργειας μετά από 14 ημέρες. Η απόδοση σπόρων της φακέλιας από τις παρτερίες που υποβλήθηκαν σε επεξεργασία με ζιζανιοκτόνα προσδιορίστηκε και επανυπολογίστηκε ανά μονάδα επιφάνειας – kg/στρέμμα.

Διαπιστώθηκε ότι όταν η καλλιέργεια υποβλήθηκε σε επεξεργασία με Sirtaki SC, η μέση απόδοση σπόρων ήταν 29,6 kg/στρέμμα. Τα φυτά αναπτύχθηκαν φυσιολογικά και έφτασαν στο συνηθισμένο τους ύψος στην περιοχή 50–65 cm. Η απόδοση από τις παρτερίες που υποβλήθηκαν σε επεξεργασία με τα άλλα δύο ζιζανιοκτόνα (Select Super 120 EC και Bismarck SC) διέφερε ελάχιστα και δεν ξεπέρασε τα 13,3 kg/στρέμμα. Στις μη επεξεργασμένες παρτερίες, λόγω σοβαρής μόλυνσης με μονοετή και πολυετή χόρτα και πλατύφυλλα ζιζάνια, τα φυτά φακέλιας παρουσίασαν κατασταλμένη ανάπτυξη και χαρακτηρίζονταν από ύψος στην περιοχή 15–20 cm.

Στην περίπτωση μιας καλλιέργειας φακέλιας που είναι έντονα μολυσμένη με ζιζάνια με μονοετή και πολυετή χόρτα και πλατύφυλλα ζιζάνια, χωρίς εφαρμογή ζιζανιοκτόνων πριν και μετά τη σπορά, συνιστάται η χρήση του επιλεκτικού ζιζανιοκτόνου Sirtaki SC, με ενεργή ουσία 360 g/l κλομαζόνη, σε ποσοστό 15 ml/15 λίτρα νερό ανά στρέμμα. Δεν επηρεάζει τη βλάστηση της φακέλιας και δεν έχει αρνητικό αντίκτυπο στην απόδοση σπόρων.

Η μελέτη των άγριων συγγενών των καλλιεργούμενων φυτών, όπως στην παρούσα μελέτη όπου το αντικείμενο είναι η φακέλια, αποτελεί σημαντική προτεραιότητα στις επιστημονικές δραστηριότητες που σχετίζονται με τη διατήρηση και τη διαχείριση των φυτογενετικών πόρων βουλγαρικής προέλευσης. Τα βουλγαρικά υλικά έχουν ιδιαίτερη σημασία για την αναπαραγωγική εργασία με τη φακέλια, καθώς διαθέτουν αγροβιολογικά χαρακτηριστικά που αντιστοιχούν στις γεωργικές πρακτικές που εφαρμόζονται στη χώρα μας και στις φυσικές και κλιματικές συνθήκες.

Μπορείτε να μάθετε περισσότερα για τη φακέλια ως μελιφόρο φυτό σημαντικό για τη διατήρηση και τη διαχείριση των φυτογενετικών πόρων βουλγαρικής προέλευσης από το τεύχος 7/2020 του περιοδικού "Προστασία Φυτών"